

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înepioază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	--

Biologicul și Spiritualul.

Era o vreme când întreaga discuție a vieții omenești se purta de către sociologi, medici și teologi. Problema fundamentală a existenței umane se afirma într-o direcție sau alta. Omul trebuia educat într'un anume fel, o singură latură mai ales era mereu accentuată, latura fiziologică, biologică, materialistă — spuneau adeptii „eugeniei”, căci vroiau cu orice preț ca să fie cultivată rasa umană, sănătatea trupească ameliorată tot mai mult. Și, spuneau aceștia, statul, societatea și oricare instituție trebuie să aibe indivizi sănătoși, oameni cu o oarecare conformație trupească, așa cum odinioară statul spartan diviniza vigoarea trupească, iar pentru ca să se ajungă la astfel de rezultate ale lumii fizice, biologice, trebuie schimbat întreg mediul înconjurător al omului. Îndrumătorii și adeptii acestor idei cu privire la „marea sănătate” au avut în vedere eforturile uriașe, trupești, pe cari sunt capabili să le facă cei sănătoși. Dar nu trebuie uitat faptul, că biologia în sine fără o refacere radicală a condițiilor spirituale, nu dă rezultatele dorite, fiindcă este știut că omul nu-i numai un conglomerat de nervi, sânge, carne, — ci în el predomină mai ales partea sufletească.

Manifestările lui sufletești tind ca să-l ridice din sfera îngustă a materialismului, iar doctrina sănătății pure nu-l poate feri, fiind ea numai o singură latură a vieții, iar continua efortare a omului de la început n'a fost altceva decât dorința vie de a evada din faza primitivității, ridicându-se tot mai mult prin filosofie, religie, artă și știință, la o treaptă mai înaltă, la o spiritualitate mai pronunțată.

Și, întreaga creație spirituală a neamului omenească nu-i din domeniul biologic, ci mai ales clădirea lentă a culturii, care presupune o înnobilitare de suflet. De multe ori vedem oameni cu un trup șubred, dar sufletul lor e un imn de înălțare față de Creatorul lumii, produsul

vieții lor spirituale este o creație minunată în domeniul vieții spirituale. Să nu ne amăgim deci, ca să forțăm mersul lent al vieții omenești într'o singură direcție, pentru ca să nu cădem în exagerare, și îndeosebi datoria noastră este ca să apărăm patrimoniul spiritual al culturii omenești, unde religia creștină ocupă locul de frunte.

Studiul popoarelor primitive ne arată îndeosebi manifestările materiale ale lumii biologice, rolul hotărâtor ce l-a avut întotdeauna „puterea mușchilor”, conformația trupească, divinizarea trupului omenească și a animalului, și de aci apoi rolul aproape șters al individualității, totul în funcție de clan, iar totemul singurul conducător al societății omenești.

Lumea zilelor noastre este condusă de o idee puternică a reclădirii imperiului sufletesc, avem sentimentul clar al unei lumi care trebuie să aibe la baza ei *idealul vieții religioase*, și în măsura în care ne apropiem de realizarea acestui crez spiritual, putem mărturisii, că trecem pragul îngust al vieții biologice.

La orice individ ca și la orice societate umană în momentul când credința dispăre, atunci nu mai există idealul spiritual.

În Istoria omenirii găsim exemple nenumărate: Grecia veche a învins lumea prin civilizația-i strălucitoare, arta ei, era un adevărat „miracol”, Roma veche a învins cu spada, religia și dreptul, Evul-mediu a biruit cu „ideea creștină”, triumful lumii creștine asupra barbarilor; au urmat noi ideale, cari au adus mari prefaceri, promovând cultura omenească.

Idealul biologic atât de mult cerut de unii, nu poate fi singurul aducător de bine, realizatorul a toate — adevărurile lumii culturale ies la iveală tot mai mult, ele ne cer imperios primatul vieții spirituale.

Numai povățuindu-i pe oameni să cinstească și să iubească: religia, arta, știința, vom putea realiza opere durabile, — fără de care nu există progres omenească.

Prof. Const. Rudneanu.

Săptămâna.

„... Vă rog, Vă implor pe toți să-mi dați concursul a realiza cel mai scump vis... Episcopia Timișorii...”

Dr. A. Marta, Rezident Regal

În cursul săptămânii, în Transilvania și Banat s'au petrecut fapte care recompensează, această provincie, pentru contribuția ce a dat-o unității naționale.

La Alba-Iulia, Cluj și Timișoara, au fost instalați rezidenții regali, în persoanele într'adevăr cele mai reprezentative: Gen. D. Papp, Gen. Hanzu și Dr. *Al. Marta*.

Cuvântările I. P. S. Patriarh, în calitate de președinte al consiliului de miniștri, a d-lui A. Călinescu, ministru de interne, precum și răspunsurile rezidenților regali, schițează programe de viitor și evocă momente de înaltă valoare istorică.

Cu un cuvânt, sunt momente de recreație sufletească.

Decât, că noi românii, suntem suprasaturați de discursuri, clasic de frumoase și înălțătoare. Prin aceasta, nu vreau să zic, că cele de acum vor rămâne fără a doua zi, ca... altele. La tot cazul, din prea mult frumos... totdeauna rămâne o leacă de zgură.

Cuvântările I. P. S. Patriarh și a d-lui Min. de Interne, sunt eminemente evocări istorice, și frumoase aprecieri la adresa ținuturilor respective și în general laude la adresa generațiilor de jertfă ardeleni și bănățeni. În schimb răspunsurile rezidenților regali sunt schițări de programe de lucru. Toate la un loc, vibrează de acel misticism, care a format și formează mai nou, ideologia formulată în: „**misticismul românesc**”.

*

Excelența Sa, d-l rezident regal Dr. A. Marta, spune: „... Vă rog, Vă implor pe toți să-mi dați concursul a realiza cel mai scump vis... Episcopia Timișorii...”, care va fi un corolar al atâtor frumoase și mult grăitoare realizări în cadrul modestului dar folositorului „*Cerc juridic bănățean*” dela care a pornit ideea și realizarea aducerii *moaștelor* ilustrului bănățean Vincentiu Babeș dintr'un cimitir din Budapesta, idee executată cu tot sufletul și jertfa aproape personală a *distinsului jurist busean Dr. Ilie Gropșianu*. Deci, programul propus, are șanse de realizare, pentru că este verificat printr'o încercare trecută, dusă la bun sfârșit cu concursul

unor oameni de suflet — cum sunt **Gropșenii** noștri cărășeni — și a altora, concentrați în jurul personalității Excelenței Sale, d-lui Rezident Regal Dr. *A. Marta*.

*

Sunt de părerea, că se vrea cu toată graba a se crea și susține: „*misticismul românesc*”. Mi-a fost dat să văd această tendință în cursurile de doctrină străjerească, la centrul Breaza, ținute de d-l prof. Dr. Șoimescu, de întreaga literatură naționalistă contimporană, susținută de discursurile oficiale. Mai mult! Chiar Prea Sfințitul nostru Episcop, în predicile vizitațiilor canonice, nu pierde ocazia de a susține, cu toată căldura, noua ideologie: „*misticismul românesc*”.

Despre comparația între acest nou crez și ideologia fascisto-marxistă, s'a vorbit mult și cred că a fost suficient delimitată în marginile doctrinare.

Despre ceea ce s'a vorbit și se insistă, este constatarea, că: „nu avem o filosofie românească, o filosofie care să adune și să închege din manifestările caracteristice ale vieții noastre proprii, fagurul unei concepții de ansamblu românesc specific”.

Generația pregătitoare a unității naționale a avut un crez, o filosofie concretă — să-i spunem așa — geografică: *România Mare*. Ea, — generația aceasta — a luptat din toate puterile și cu toate riscurile pentru acest crez. Cu multă însuflețire ascult — și mărturisesc că mă recrează povestirile epopeice ale luptelor cărășenilor, în frunte cu eroii Dr. **Mihai și Ilie Gropșianu**, pentru formularea și eluizarea crezului într'un misticism geografic: *România Mare*.

Dar generația post belică — generația noastră a tineretului — a pierdut pentru un moment, după realizarea visului milenar, busola unei orientări, ca o continuare firească a primei etape de luptă și cucerire: *România Mare*. Ca o consecință, a fost lupta fratricidă politică de partid, care a constrâns pe gânditorii de ieri să dea concursul recreației de azi.

Ce exemplu mai frumos putem avea, decât cartea d-lui prof. *Rădulescu-Motru*: „*Românismul*”, despre concepția integrală a *miticismului românesc*, când autorul era pe teren național considerat un tel de *August la Comte*, renegat și utopist.

D-l prof. *Rădulescu-Motru*, are o definiție lapidară despre miticismul românesc: „**El este de o natură nouă și fără precedent în istoria trecutului nostru**”.

Cum se poate raporta această definiție, la săptămâna Ardealului și Banatului?

Să-i spui lucrului pe nume, așa cum a îndrăznit în cuvântarea program, să spună Exceleța Sa Domnul rezident regal Dr. Al. Marta, referitor la durerea bănățeană, și să apreciezi la justa valoare, încercările îndrăznețe ce le-a realizat „Cercul juridic bănățean“.

Acestea sunt manifestări *eminamente creștine*, pentru că însuși D-l prof. R. Motru spune despre ideologia nouă a Românilor: „*este o coordonare de principii prin spiritualitate, proprietate pe care o are sfântul Duh, de a uni în mod mistic, prin prezența Sa, ființa omenească cu lumina și iubirea dumnezeiască*“.

*

Bănățenii, au avut un moment istoric de cea mai mare importanță, ascultând cuvintele conducătorului ținutului Timiș, referitor la cea mai arzătoare problemă: Episcopia Banatului, când au fost rugați și implorați a se uni în mod mistic pentru ale lor revendicări.

Pr. Traian Constantin.

Proiect de Regulament

pentru desfacerea căsătoriei religioase
în Biserica ortodoxă română.

Art. 1. — Căsătoria este o taină sfântă, o legătura permanentă, pentru întreaga viață între un bărbat creștin și o femeie creștină, cununată legal și canonic cu scopul de a se ajuta reciproc, a naște și crește fii în frica Domnului. Principial, căsătoria nu se desface decât prin moartea unuia din soți, sau prin intervenția unui fapt, care poate fi considerat echivalent cu moartea morală sau naturală a acestora.

Art. 2. — Preotul paroh este obligat a păstra și păzi sfințenia și permanența căsătoriei credincioșilor săi prin toate mijloacele pastorale ce-i stau la îndemână. În acest scop el veghează asupra buneii înțelegeri între soții creștini și caută să lămurească prin convorbiri și cuvântări ocazionale concepția credincioșilor privitoare la această legătură.

Iar atunci când află pe orice cale, că între doi soți a intervenit o neînțelegere, sau că, învrăjbiți fiind, trăesc chiar despărțiți, îi va chema la sine și va mijloci împăcarea între olaltă pentru a le restabili conviețuirea, arătându-le întâiu care este concepția superioară a Bisericii asupra căsătoriei, precum și obligațiile morale care izvorăsc din aceasta. Le va arăta

și urmările nefaste ale divorțului atât pentru cei divorțați, cât mai ales pentru copiii lor, cari rămân de multe ori fără îngrijire părintească; într'adevăr, părinții recăsătoriți se înstrăinează de copiii din căsătoria dintâia, iar existența copiilor dintr'o căsătorie anterioară este de multe ori motiv de neînțelegere pentru soții intrați într'o nouă căsătorie.

Parohul va atrage atențiunea soților și asupra greutăților împreunate cu desfacerea căsătoriei, întâiu înaintea instanței civile, și apoi a celei bisericești, și că fără divorț bisericesc nu va mai putea contracta o nouă căsătorie bisericească.

Art. 3. — Dacă parohul n'a reușit să restabilească armonia între soți și căsătoria civilă s'a desfacut printr'o sentință definitivă de Judecătoria civilă, transcrisă la ofișerul stării civile, ori care dintre soții ortodoxi divorțați civil are dreptul să ceară desfacerea căsătoriei religioase.

Îndată ce îi vine la cunoștință un divorț civil, parohul încunoștințează în scris pe cei divorțați, că prin divorțul civil nu s'a desfacut și căsătoria religioasă, și că orice altă cununie civilă se consideră de Biserica drept bigamie, până când nu s'a desfacut și bisericește căsătoria anterioară.

Art. 4. — Dacă unul dintre soți cere desfacerea căsătoriei, ea va fi pronunțată de Chiriarh pentru următoarele motive de divorț decretate în Biserica pentru ambele sexe:

- a) Adulterul (Matei V, 32 și XIX, 9);
- b) intrarea în monahism (c. 48 Tr.);
- c) decăderea *dela creștinism* (c. 72 Tr.).

Hirotonia este impediment canonic *absolut* pentru căsătorie. Căsătoria încheiată de ipodiakon, diacon sau preot după hirotonie este nulă.

Art. 5. — Preotul este răspunzător și pasibil de sancțiuni când din neglijență față de obligațiunea sa dela art. 3, cei în cauză vor putea proba că n'au avut cunoștință de dispoziția privitoare la desfacerea căsătoriei religioase și recăsătorindu-se civil au ajuns să trăiască în bigamie.

Art. 6. — Procedura formală pentru desfacerea căsătoriei religioase se începe la oficiul parohial de care se ține cel divorțat civil.

Art. 7. — Cererea pentru desfacerea căsătoriei va fi timbrată și adresată parohului propriu.

La cerere se vor anexa:

- a) Extrasul dela Ofișerul Stării civile despre căsătoria desfacută;
- b) Sentința judecătorească rămasă definitivă;
- c) Extrasul căsătoriei religioase a cărei desfacere se cere.

Art. 8. — Parohul primind cererea de divorț înzestrată cu documentele dela articolul precedent, va cita la oficiul parohial părțile și le va asculta la proces-verbal asupra motivelor de divorț. Și dacă constată că refacerea căsătoriei între soții divorțați civil nu mai este posibilă, înaintează prin oficiul protopopesc actele Chiriarhului cu propunerea motivată legal și canonic pentru desfacerea căsătoriei. In caz că unul dintre soți nu s'ar prezenta la prima chemare, va fi chemat a doua oară, când parohul va dresa proces-verbal și numai cu un soț prezent.

Art. 9. — Actele sosite la Chiriarhie se predau Consilierului referent încredințat cu afacerile matrimoniale care studiază încă odată dosarul și face propunere scrisă episcopului eparhiot pentru desfacerea căsătoriei. In propunere va arăta și motivele canonice și legale în baza cărora se va putea desface căsătoria.

Episcopul aprobă sau respinge desfacerea căsătoriei și liberează sentința cuvenită. Sentința asemenea va fi motivată canonic.

La Episcopie se păstrează o condică în care se trec toate sentințele de divorț; un exemplar al sentinței se păstrează în dosarul dela arhivă.

Art. 10. — Desfacerea căsătoriei intră în atribuțiile Episcopului local.

Art. 11. — Sentința de desfacerea căsătoriei este operantă pentru ambii soți divorțați, chiar dacă numai unul a făcut această cerere. Cel ce face cererea trebuie să fie însă de religie ortodoxă.

Art. 12. — Sentința se comunică prin oficiul protopopesc:

a) Oficiului parohial unde s'a încheiat căsătoria desfăcută;

b) Oficiului parohial care a propus desfacerea căsătoriei;

c) Oficiului parohial căruia-i aparține cel divorțat la data pronunțării sentinței. Acest oficiu parohial comunică apoi sentința părților.

Art. 13. — Oficiul parohial dela litera a) din articolul precedent, va face mențiune în registrul căsătoriilor despre acest divorț, trecând numărul și data sentinței Chiriarhului. Dacă i se cere un nou extras din matricolă, acesta va cuprinde și mențiunea divorțului.

Oficiul parohial de sub litera b) ia la cunoștință sentința de divorț, iar cel dela litera c) o ține în evidență în vederea recăsătoririi părților și poate libera oricând certificate despre desfacerea căsătoriei anterioare.

Art. 14. — Parohul și orice preot cununător va observa cu strictete dispozițiile din acest regulament, fiind punibil conform art. 52 din

regulamentul disciplinar în caz de abatere sau neglijență.

Art. 15. — Pentru evitarea greșelilor, preoții parohi vor observa la cununii următoarele:

a) Mențiunea din buletinul Primăriei referitoare la situația celor în cauză (divorțați, văduvi, juni etc). Pe cei divorțați nu-i pot cununa până nu i se prezintă sentința de divorț a Episcopului cuprinzând și dispensa de recăsătorire.

b) Nici un preot nu poate oficia taina căsătoriei persoanelor cari nu aparțin parohiei sale, decât numai în cazuri excepționale admise de Episcopie, sau din încredințarea parohului respectiv.

Dacă mirii aparțin la două parohii, ori care dintre cei doi parohi poate săvârși taina cununiei, după dorința mirilor.

Art. 19. — Preotul paroh nu poate pretinde pentru sine nici un fel de taxă pentru lucrările săvârșite în legătură cu destacarea unei căsătorii și este obligat a depune toată silința pentru îndeplinirea fără târăganare a formelor de mai sus.

Art. 20. — Chiriarhii pot impune celor divorțați câte un canon de pocăință, sau o taxă dela 100—500 lei, după împrejurări, taxă ce se va vărsa fondului de propagandă religioasă sau fondului milelor dela eparhii. Cei săraci vor fi scutiți de această taxă.

Art. 21. — Prezentul regulament intră în vigoare pe data votării lui de sfântul Sinod.

Pelerinajul la Sf. Mănăstire Săraca în 6 August a. c.

Acum se vede el mai bine, dacă cu adevărat este floare. Luna și stelele puse spre stăpânirea nopții strălucesc pline de bucurie. Lumânările din mâinile muncite, par a primi și ele mai multă putere și flacăra lor se înalță drept spre lumina cerurilor. Din atâtea oftări și atâtea rugi fierbinți, se face curată legătura între cer și pământ. Un ultim amin, cântat din mii de piepturi, încheie privegherea slujită în sobor. După aceasta unii încep priveghierea sufletului lor iar alții mângâiați se întind pe vatra pământului strămoșesc pentru câteva ore de odihnă. In sfântul Locaș se cetesc cu zor slujbele și se ușurează sufletele prin sfânta taină a Spovedaniei. Dar pelerinii vin toată noaptea și clopotul mănăstirii, cu glas dulce de copilaș nevinovat, cântă, cântă neincetat. E atâta vesalie în sunetul lui. Amuțit veacuri de-a rândul, acum porcede din nou spre slujba sa înălțătoare.

S'a făcut sâmbătă dimineața. Lumea tot mai vine. Preoții nu au mai încetat cu slujbele și cu spovedaniile, dar nici credincioșii nu au contenit să-și prezinte darurile. Toate se înseamnă.

La ora 7 dimineața începem sf. Maslu. Aghiasma se resfiră în stropi argintii pe zidurile modestului adăpost ridicat lângă sf. mănăstire.

În pridvorul larg dela această casuță, e așezată masa cu materiile recerute, iar credincioșii, vre-o 300—400, increzători în Darul sfânt, sunt înșirați la spatele slujitorilor. E mare dorul cu care se așteaptă oleongerea. Și eu, și eu, și eu... Bătrâni, bărbați, femei, mici copilași.

O! ce alinare pentru trupul lor istovit. Litiile tot mai vin, glas de clopoșele se amestecă cu cântul troparului. Bătrâna mânăstire, înseninată și ea, primește închinările, privește emoționată spre lumea care o înconjoară cu credință și o binecuvântă.

Lumea se grupase acum în preajma pridvorului dela adăpostul nou zidit. Mutarea ei în altă parte nu se mai poate face.

Cucernicii preoți ridică sfântul Antimis și purtându-l cu evlavie din același loc unde s'a slujit sfântul Maslu, se dă binecuvântarea pentru sfânta Slujbă a sfintei Liturghii. Corul copilașilor-scolari din Șemlacul-mare, sub conducerea iubitei lor învățătoare Eugenia Dabici, răspunde cu nevinovăție. Soarele se ridică mulțumit în drumul său. Pe locul acela de pământ atunci a fost mulțumire în toate inimile. S'au săvârșit toate cele pentru curățire, acum cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste se apropie șir lung iarăși de vre-o 300—400 cari se împărtășesc cu sfântul Trup și Sânge al Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

E praznicul Schimbării la Față. Moment de îmbărbătare atunci a sfinților apostoli, sărbătoare de reculegere, de încredere și de alungare a oricărei desnădăjduiri în fața primejdiilor și suferințelor pentru vremile de tojdeana. Așa s'a înțeles ziua aceasta de cei peste 6000 pelerini, cari s'au ostenit pentru mântuirea lor.

Se ridică praporii vestitori de biruință și închinându-se încă odată în fața sf. Lăcaș, grupuri, grupuri pleacă înapoi spre vetrele de acasă.

Linștea se sălășluește din nou peste acel loc binecuvântat. Colinele se împopulează și cântările de mulțămătită se depărtează trimitându-ne ecouri de cerească dragoste.

Rezultatele sufletești ale zilei acesteia nu se pot consemna pe hârtie. Rugăm pe Atotputernicul Dumnezeu să ne învrednicească de Darul Său cel prea Sfânt carele să rămână lucrător în lungul și latul scumpului nostru pământ bănațean.

Trecând la rezultatele materiale fixăm următoarele: s'au realizat în bani lei 18360, care sumă s'a depozitat de epitropie la d. primpretor Petru Baba. S'au mai adunat circa 750 Kgr. grâu, 400 Kgr. făină.

Naturaliile acestea au rămas la sfânta Mânăstire, urmând să se aștepte pozițiile mai înalte pentru valorizarea plusului peste necesitățile de traiu. S'au mai donat: 2 covoare, un măsai și mai multe ștergere.

Acestea s'au depozitat tot la d. primpretor Petru Baba ca inventar urmând ca după procurarea unui dulap să se așeze la sfânta Mânăstire.

Din lupta grea a veacurilor în atâtea forme vrăjmașe, credința noastră strămoșească de pe aceste locuri a scăpat cu „Mânăstirea Săracă“.

Recunoștința nestinsă a început să lucreze acum și nădăjduim ca numirea acesta să rămână numai amintire ce a fost, și să se prefacă în mărturie grăitoare că oricât de veche a fost „Săracă“, puterea ei este nemăsurat de bogată în mângăere.

Ioan Geția protopresbiter.

Vizitațiunea canonică dela Vrăniuț, Mircovăț și Iertof.

Ziua de Duminecă 14 August a fost o zi de mare praznic pentru credincioșii comunei Vrăniuț. Prea Sfințitul Părinte Episcop Vasile a binevoit să descindă venind dela Vrani. Deși înainte de masă fusese o ploaie torențială cum de mult n'a mai fost în aceste părți uscate de secetă, primirea Prea Sfințitului este salutată și de un soare zâmbitor.

Începând dela intrarea în comună și până la sf. biserică și în continuare până la locuința preotului Cornel Petrovici, strada destul de lungă are un aspect frumos, împodobită cu ramuri verzi și flori.

La arcul de primire preotul S. Bartolomei, înconjurat de câțiva preoți, salută de binevenire pe Prea Sfințitul Episcop.

Se remarcă și aici prezența deputaților sinodali Dr. I. Fira și a directorului M. Drugărin din Oravița, fiii Carașului, vajnici luptători și întotdeauna apărători ai intereselor bisericii ortodoxe.

Sosind Prea Sfințitul în fața sf. biserici, unde-l așteaptă corul Reuniunii de cântări și muzică, preotul Cornel Petrovici își exprimă marea bucurie de a vedea pe Stăpânul său în comună pe care o păstorește cu multă grijă.

Urmează raportul susamintitului preot în calitate de conducător al oficiului parohial, care a fost uimitor de sincer, expunând cu multă durere păcatele și obiceiurile urâte cari bântue în comună sa, ca materialismul, luxul, concubinajul și mai cu seamă nefrecventarea bisericii.

După aceea, intrând în sf. biserică, se începe sf. Vecernie servind în frunte cu protopopul tractului Ioan Orăvițanu, preoții: Traian Simu Ciuchici, Cornel Panciovan Iertof, Gheorghe Simion Răcăjdia, Ștefan Ania Iliada, Iosif Răta Vrani, preoții locului și diaconul Petru Lăețiu din Logoj.

Făcându-se otpustul, Prea Sfințitul plecând dela cuvintele „Pe cel ce iubește frumusețea Casei Tale, Tu pe acela-l preamărește cu dumnezeiasca puterea Ta și nu ne lăsa pe noi cei ce nădăjduim întru Tine“ din rugăciunea amvonului, combate obiceiurile urite, încetățenite în această fruntașă parohie. În continuare, Prea Sfințitul își exprimă mulțumirea, auzind din raportul preotului, că analfabetismul a pierit sub vârsta de 60 ani, dar, fiind oameni știutori de carte, deci cu oare care știință, aceasta nu înseamnă că trebuie să ignoreze cele sfinte.

Prea Sfințitul combate mai departe materialismul și concubinajul, arătându-le pe aceste de păcate urite exprimându-și în încheiere speranța, că odată cu venirea Prea Sfinției Sale, toate obiceiurile urite se vor lăsa, schimbându-se înspre bine.

Terminându-se sf. Vecernie, Prea Sfințitul este condus la locuința preotului Cornel Petrovici, unde se inspectează apoi oficiul parohial, după care se face vizita preotului S. Bartolomei.

La reîntoarcere, Prea Sfințitul mai stă puțin în casa fostului său coleg de școală primară, după care părăsește comună Vrăniuț.

Luni, 15 August.

Praznicul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, a fost mai cu pompă și fast prăznuit decât în orșicare comună cu rugă, în comună Mircovăț. Sosirea Prea Sfințitului Episcop aci, i-a pus pe toți în mișcare și,

par'că au fost împinși de un singur resort, toți au sărit cu mic și mare, în jurul preotului lor, numai și numai ca serbarea să fie cât mai frumoasă, cât mai reușită. Neobositul notar și cantor bisericesc din Bârlîște Todor, alături de istețul primar Modruz, și-au dat toată silința, și-au pus toată râvnă în aranjarea străzii pe unde avea să treacă Prea Sfințitul Episcop.

La orele 9 Prea Sfințitul coboară încet din mașină. În fața arcului de primire, copiii școlii primare, băieți și fete, sunt înșiruiți într'o admirabilă ținută pe două rânduri, toți în uniformă străjerească. Sunt unul și unul de o frumusețe uimitoare și o disciplină ireproșabilă. Se cunoaște de departe mâna vrednicului învățător Petru Bena. Lucrul îl arată pe om. În fața străjerilor, comandantul lor, inv. Bena, dă raportul Prea Sfințitului, salutându-l străjerește, la care copiii într'un singur glas răspund „Sănătate“ ! Prea Sfințitul vădit impresionat, strânge mâna învățătorului. Sosind la arcul de primire, primarul Modruz urează Prea Sfințitului, în numele comunei, bun sosit. De aci este condus cu litia până la sf. biserică, în fața căreia așteaptă preotul locului Coriolan Roșca, cu alți preoți. Preotul exprimă marea bucurie a credincioșilor de a vedea pe Arhipăstorul lor și această bucurie este cu atât mai mare, cu cât nu se știe să fi fost vre-odată vre-un Episcop în această comună.

Urmează raportul despre starea comunei. Oameni harnici în toată privința, iubitori de cultură, cor și muzică, dar cuprinși și ei de păcatele cari în general bântuie în întreg Banatul, materialismul, sistemul de un copil și concubinajul.

Se începe sf. Liturgie pontificată de însuși Prea Sfințitul, inconjurat de protopopul Ioan Oravițanu, preoții: Nicolae Balmez - Vrani, Gh. Danescu - Bârlîște, Gh. Simion - Răcăjdia, I. Râta - Vrani, Dimitrie Ania - Ilidia, Brutus Belcea - Ciuchici, parohul locului și diaconul P. Lăețiu - Lugoș.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul copiilor școlii primare, condus de inv. Bena, crescut și el la Școala normală confesională din Caransebeș.

La Priceasnă P. S. S. plecând dela cuvintele evang. Luca: „*Marto, Marto, te grijești și spre multe te silești. Ci un lucru trebuie. Maria partea cea bună și-a ales, care nu se va lua dela ea*“, vădit inspirat rostește o impresionantă predică.

Biserica fiind arhiplină, predică Prea Sfințitul este astfel ascultată de mai toți sătenii precum și de unii veniți din alte comune ca Iam și Bârlîște, anume pentru marele praznic din această zi. Prea Sfințitul cere credincioșilor, ca dacă într'adevăr au fost sinceri, și primirea atât de frumoasă ce i-S'a făcut a fost din inimă, să se lapede de traiul în concubinaj venind la Sf. biserică toți să se împărtășească de binecuvântarea lui Dumnezeu și astfel să progreseze atât în cele duhovnicești cât și în cele trupești, întărindu-se aci la granița Țării, fiind de mare folos atât bisericii cât și neamului care are lipsă de oameni morali și credincioși.

Sfârșindu-se sf. Liturgie, Prea Sfințitul este condus la casa parohială, unde se face revizia of. parohial.

După ce P. S. Sa vizitează pe inv. Bena, se servește o masă, într'o plăcută atmosferă fiind Prea Sfințitul Episcop mulțumit de rezultatul zilei aceleia.

După masă la orele 4 plecăm la *Iertof*.

Apropiindu-ne de sf. biserică, se observă pregătirea pentru primirea Prea Sfințitului. Dela monumentul eroilor și până la sf. biserică numai verdeață. Corul intonează „Pe Stăpânul...“, iar învățătorul Ion Dărăbanțu, într'o admirabilă cuvântare primește pe P. S. S.

zicându-i: „Că din pereții de bârnă ai ei, duhul școlii confesionale de pe vremuri își cere intruchipare, iar dascălul ei este transformat astăzi misticește în dascălul confesional de pe vremuri, încălzit și ocrotit numai la sânul sf. biserici...“.

Sosind în poarta sf. biserici unde este așteptat de preotul locului, care-i spune cuvintele de bun sosit talmăcind bucuria credincioșilor de a-l vedea pe Prea Sfinția Sa în mijlocul lor. Urmează un bogat raport despre starea comunei. Se arată că astăzi locuitorii comunei nu mai sunt ca înaintașii lor.

Intrând în sf. biserică se începe sf. Vecernie, săvârșită de protopopul Ioan Oravițanu, asistat fiind de preoții: Cornel Petrovici - Vrăniș, I. Râta - Vrani, Gh. Simion - Răcăjdia, Dimitrie Ania - Iladie, Brutus Belcea - Ciuchici, parohul locului și diaconul P. Lăețiu - Lugoș.

După otpust Prea Sfințitul Episcop plecând dela Parabola omului care a făcut cină, combate indiferentismul nostru religios.

Combate mai departe concubinajul arătând că sf. Taină a cununiei deși este a 6-a, este tot așa de însemnată ca și cea dintâiu, toate fiind condiționate una de alta și numai acela se poate numi creștin adevărat care le îndeplinește pe toate.

Predica Prea Sfințitului a avut un deosebit efect asupra credincioșilor.

Se trece la casa parohială unde se inspectează oficiul parohial.

Se face vizita I. Dărăbanțu. De aci P. S. Sa cercetează pe bătrânul Pr. Fira tatăl Dr-ului I. Fira, deputat sinodal care a ținut să fie prezent în comuna sa de naștere cu ocazia vizitațiunii canonice.

Mulțumit, Prea Sfințitul Episcop pleacă cu mașina la Răcăjdia.

Raportor

ȘTIRI

Parastas pentru M. S. Regina Maria. Împlinindu-se patruzeci de zile dela moartea Reginei-Mame Maria, Sâmbătă în 27 August a. c. s'a făcut un parastas pentru odihna sufletului Mamei adormite. În biserică noastră catedrală parastasul a fost oficiat de însuși P. S. Episcop și un sobor de 7 preoți, fiind prezente autoritățile civile și militare. Evocând, într'o simțită cuvântare pilduitoarea dragoste de Neam și Țară a glorioasei Regine, constatată și după moarte în *scrisoarea către Țară*, roagă pe Dumnezeu să primească rugăciunile noastre pentru fericita ei odihnă.

P. S. Părinte Episcop Vasile a cercetat Duminecă pe harnicii membrii ai Institutului social Banat-Crișana cari fac cercetări monografice în comuna Ohababistra din eparhia noastră.

Pentru memoria Episcopului Nicolae Popea. Din inițiativa unui comitet de oameni inimoși s'a ridicat, în Satulung, în fața bisericii și a casei în care s'a născut fericitul episcop Nicolae Popea, o troiță. Dumineca trecută s'a făcut sfințirea acestei troițe într'un cadru înălțător. Cu adevărat fericitul, mare luptător naționalist, cărturar și înaintestătător al Bisericii, a bine meritat măcar această modestă dovadă de prețuire.

I. P. S. Patriarh a trimis din acest prilej o impresionantă telegramă. Durere, noi aici am luat cunoștință de toate acestea ulterior, și numai din ziare.

Notă oficială.

Nr. 4939 Sc. 1938.

Precum se știe, organele Ministerului Sănătății colindă în lung și lat satele și orașele Țării, controlând starea sanitară a poporului nostru.

Deși această activitate — începută încă de acum câteva săptămâni — o conduc și o îndeplinesc împreună cu organele administrative, e de dorit ca preoții să le stea și ei în ajutor cu sfatul și cu lămuririle pe cari au toată competența să le dea sătenilor.

Îndeosebi îndrumăm pe preoți ca să stea la îndemâna păstoriiilor lor cu sfaturi de tolos în privința păstrării sănătății lor, atât în timpul acestei campanii, cât și după ce organele centrale și administrative își vor fi încheiat munca lor.

Sănătatea trupească are multă legătură cu cea sufletească, iar la noi în Banat este de o covârșitoare însemnătate. Deci Biserica trebuie să fie și aci la locul ei de datorie.

Caransebeș în 22 August 1938.

Episcopul:

† VASILE

Nr. 5170 E. 1938.

Către

Prea On. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale din Eparhia ortodox română a Caransebeșului.

Congresul Național Bisericesc a hotărât înființarea unei colecte generale anuale, denumită „Obolul Crucii”, care să se facă în fiecare an la sărbătoarea Înălțării sfintei Cruci (14 Septembrie), atât în biserici la serviciul divin, cât și în afară, prin epitropiile respective, pentru crearea unui fond care, centralizat din toată țara la Eforia Bisericii ort. române, să formeze fundamentul material al unei și mai sporite acțiuni spirituale a Bisericii.

Colecta se va face, precum am spus, nu numai în locașul bisericii la Sf. Slujbă, ci în tot cuprinsul enoriei, organizându-se festivități potrivite cu ziua și scopul colectei, precum și discursuri, care să fie purtate în parohie.

Sumele adunate se vor constata prin încheiere de procese verbale semnate de epitropia bisericii respective și se vor înainta la Eforia Bisericii Ortodoxe, Str. Antim Nr. 29 București.

Caransebeș în 26 August 1938.

Episcopul:

† VASILE

Concurse.

Nr. 5033 1938.

Pentru întregirea catedrei de Studiul biblic al Testamentului-Nou la Academia noastră teologică din Caransebeș se publică concurs cu termen de 30 zile socotit dela prima publicare în „Foia Diecezană”.

Beneficiul: Lei 2200 salariu lunar de bază plus accesoriile, cari se plătesc în întregime din bugetul Ministerului Educației Naționale.

Profesorul ales sau numit va avea să se conformeze dispozițiilor Regulamentului pentru Academia teologică și este obligat să propună în cadrul catedrei sale cel puțin 10 ore pe săptămână.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile Consiliului nostru eparhial alăturând următoarele acte doveditoare.

a) Extras de botez.

b) Diploma de bacalaureat dela liceu și cea de doctor în teologie precum și eventualele certificate despre studiile universitare de specialitate.

c) Curriculum vitae în scris.

d) Certificate despre serviciile anterioare dela terminarea studiilor universitare încoaci.

Caransebeș la 18 August 1938.

2-3

Episcopul:

† VASILE

*

Nr. 5035 B 1938.

Pentru întregirea catedrei de Studiul biblic al Testamentului-vechiu, la Academia noastră teologică din Caransebeș, se publică, concurs cu termen de 30 zile socotit dela prima publicare în „Foia Diecezană”.

Beneficiul împreună cu acest post este de Lei 2200 salariu lunar de bază plus accesoriile, cari se plătesc în întregime din bugetul Ministerului Educației Naționale.

Profesorul ales sau numit va avea să se conformeze dispozițiilor Regulamentului pentru Academia teologică și este obligat să propună în cadrul catedrei sale cel puțin 10 ore pe săptămână.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile Consiliului nostru eparhial, alăturând următoarele acte doveditoare.

a) Extras de botez.

b) Diploma de bacalaureat dela liceu și cea de doctor în teologie precum și eventualele certificate despre studiile universitare de specialitate.

c) Curriculum vitae în scris.

d) Certificate despre serviciile anterioare dela terminarea studiilor universitare incoaci.

Caransebeș la 18 August 1938.

2—3

Episcopul :

† VASILE

Judecătoria rurală Teregova, secția c. f.

Nr. 1195/1938 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauza de executare pornită de urmăritoarea Banca Poporală, Traian Lalescu contra urmăritului Nicolae Călțun și Alexandru Sadovan, la cererea urmăritoarei Judecătoria, având în vedere Legea pentru unificarea unor disp. referitoare la executarea silită publ. în Mon. Of. No. 152/930 ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din Legea LX din 1881, asupra imobilelor din c. f. Cornea No. casei 36 pag. No. 73 întregi imobilele: No. top. 299 Svini a cl. II de 1 jug. 233 stjp. în val. de 3000 lei, No. top. 314 Sarzila ar. cl. II de 1 jug. 233 stjp. în val. de 1700 lei, No. top. 308 Sarzila ar. cl. II de 1 jug. 233 stjp. în val. de 2000 lei, No. top. 1199 Seliște grăd. de 600 stjp. în val. de 2000 lei, No. top. 308 1/2 Sarzila fân. cl. III de 1 jug. 800 stjp. în val. 1300 lei, No. top. 36 1/2 Sarzila fân. cl. III de 708 stjp. în val. de 500 lei, No. top. 308 1/2 Sarzila fân. cl. III de 1 jug. 738 stjp. în valoare de 1800 lei, No. top. 308 1/4 Sarzila grăd de 667 stjp. în val. de 800 lei, No. top. 1909 Seliște grăd. de 650 stjp. în val. de 700 lei, No. top. 1982 paniova fân. cl. III de 1 jug. 250 stjp. în val. de 2000 Lei, No. top. 320 Svini ar. cl. II de 1 jug. 233 stjp. în val. de 1500 lei, No. top. 322 Paniova ar. cl. III de 1 jug. 752 stjp. în val. de 1500 lei, No. top. 1514 Svini fân. cl. III de 600 stjp. în val. de 600 lei, No. top. 1514 1/2 Svini fân. cl. III de 484 stjp. în val. de 500 lei, No. top. Lunca ar. cl. III de 484 stjp. în val. de 500 lei, din c. f. Cornea pag. No. 718 întreg imobilul No. top. 319 Sarzila ar. cl. III de 1 jug. 600 stjp. în val. de 2000 lei din c. f. Cornea pag. No. 802 2/3 parte din imobilul No. top. 291 Sarzila ar. cl. III de 1 jug. 600 stjp. în val. de 2000 lei, din c. f. Cornea pag. No. 960 întreg imobilul No. top. 350 Sarzila ar. cl. II de 1100 stjp. în val. de 1200 lei din c. f. Cornea pag. No. 1182 întreg imobilul No. top. 116 Terova fân. cl. I de 1 jug. în val. de 1500 lei din c. f. Cornea pag. No. 1232 întregi imobilele: No. top. Cholera ocup. de 1 jug. în val. de 3000 lei, Cholera de

709 stjp. în val. de 1000 lei din c. f. Cornea pag. No. 1941 1/3 parte din imobilul No. top. 294 Svini ar. cl. II de 1 jug. 600 stjp. în val. de 1500 din c. f. Cornea pag. No. 2237 3/6 parte din imobilul Intravilan Loc de casă de 143 stjp. în val. de 3000 lei din c. f. Cornea la pag. No. 2557 6/20 parte din imobilele No. top. 547 Bucovăț: ar. cl. II de 566 stjp. în val. de 30 lei, No. top. 532 Bucovăț ar. cl. II de 1 jug. 286 stjp. în val. de 70 lei, No. top. 1554 Glami fân. cl. III de 900 stjp. în val. de 30 lei, No. top. 308 Sutna fân. cl. III de 1400 stjp. în val. de 40 lei, No. top. 1965 sub Cernivir grăd. de 800 stjp. în val. de 20 lei, Seliște grăd. de 100 stjp. în val. de 10 lei, sub Cernivir grăd. de 1000 stjp. în val. de 40 lei, No. top. 559 Bucovăț ar. cl. III de 1 jug. 120 stjp. în val. de 60 lei, 1/28 parte drept de moară din Moara No. 352 în val. de 30 lei pentru încasarea creanței de 30.091 lei capital, interese de 3% dela 7 Aprilie 1934, spese de proces și de executare de 6645 lei, 1309 lei fixate până acum, spese de 1263 fixate acum pentru cererea de licitațiune, precum și pentru încasarea creanței de 19—400 lei capital și accesorii a Băncii Craina, declarată de aderent.

Prețul de strigare se stabilește în baza §-ului 6 din Lege în suma sus arătată care se poate reduce cu 25%.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de 5 luna Septembrie, anul 1938 ora 9 în casa comunală a comunei Cornea.

În baza art. 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de 75% din prețul strigării.

2. Cei cari voiesc să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție 10% din prețul de strigare în numerar, ori să predea aceluiaș delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției și să semneze condițiunile de licitație (art. 147, 150, 170 legea LX din 1881, art. 21 XLI 1908).

Teregova, la 26 Iunie 1938.

Jud. s. s. **A. Gheorghiu**

s. s. **I. Bica** dir. c. f.

Pentru conformitate: **I. Bica** dir. c. f.

Brâne preoțești

dela cele mai renumite fabrici și cu prețuri convenabile de vânzare la **Librăria diecezană.**

La „**Librăria Diecezană**”
din Caransebeș, se află de vânzare

obiecte bisericesti

dela cele mai renumite fabrici pe lângă prețuri avantajoase.

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane, Caransebeș.